

### Důvody:

Uplatňujíc revisní důvod č. 4 § 503 c. ř. s. snaží se dovolání prokázat, že rozsudek soudu druhé stolice jest právně mylným, poněvadž žalobní nárok pro tentokráte zamítl, ačkoliv odvolací soud sdílí názor první stolice, že zmíněné škody na předmětech v najatém bytě povstaly zaviněním žalované. Dovolání nelze však přiznati oprávnění, neboť naříkaný rozsudek nalézá v připojených důvodech jak věcnou, tak i zákonnou oporu. Názor dovolatele, že přísluší mu právo žádati již nyní odstranění zjištěných vad, protože žalovaná ručí za škody na zmíněných předmětech podle 30. hlavy obč. zák., není případným. Předpisy této hlavy obč. zák. není sporná otázka řešena. Ohledně vzájemných práv a povinností pronajímatelů a nájemců sluší přihlížeti ku zvláštním ustanovením, obsaženým v §§ 1090 a násl. obč. zák. Z těchto však nelze právo na bezodkladné odstranění vad odvozovati. Dle § 1098 a 1109 obč. zák. mohou nájemníci věci najatých užívati podle smlouvy po umluvený čas — tento v tomto případě ještě nevypršel — a jsou povinni po této době věc, v nájem vztou, vrátiti v tom stavu, v němž ji byli převzali. Taktéž vyplývá z § 1111 obč. zák., že vzala-li věc najatá škodu, nebo byla-li zlým užíváním opotřebována, jest třeba, by pronajímatel nejdéle do roka od navrácení pronajaté věci žádal náhradu za škodu zaviněním nájemníka povstalou. Je tedy předpokladem nároku pronajímatelova, aby v době navrácení věci škoda ještě trvala, t. j. by nebyla do té doby odstraněna. Z toho nutno souditi, že jest nájemníkům ponecháno, by do navrácení věci po případě vady a škody sami odstranili. Názor dovolatelův, že toto ustanovení platí pouze ohledně změn, ku kterým nájemník důvodem svého práva užívání byl oprávněn, kdežto jiné změny povstale zaviněním třeba v každém případě ihned již po dobu nájemního poměru odstraniti, není v zákoně opodstatněn. V příčině sporné otázky není dále případným poukaz na to, že nájemník dle § 504 obč. zák. smí upotřebiti najaté věci jen dle své potřeby, neporušiv podstaty její. Taktéž není rozhodným, že dle § 1118 obč. zák. pronajímatel může žádati, by nájemní smlouva dříve byla zrušena, když najímatel užíval najaté věci tak, že pronajímateli vzchází z toho značná škoda, neboť tohoto práva se žalobce ani nedomáhal.

### Čís. 302.

**Při distančním obchodě rozumí se po zákonu sama sebou podatelova povinnost, postarati se s péčí řádného obchodníka o zaslání zboží na místo určení.**

(Rozh. ze dne 21. října 1919, Rv II 217/19.)

Firma B. v Mor. Ostravě zakoupila u firmy A. ve Vídni zboží »ab Fabrik emballagefrei, Lieferzeit prompt, Kondition bei Erhalt der Ware«. Na zboží zaslala prodávatelka kupitelce fakturu se žádostí, by učinila disposice o zboží, pro ni v továrně přichystaném, a zaslala fakturovanou kupní cenu, poněvadž firma B. koupila zboží z továrny a jest proto na ní, by zboží v továrně převzala a zaplatila z ruky do ruky cenu tržovou,

to tím spíše, ježto zboží bez dovozního povolení nelze dopravit do území čsl. republiky a náleží na kupitelku, by si povolení to opatřila a umožnila takto prodatelce zaslání zboží. Kupitelka odmítla toto stanovisko prodatelky, poněvadž není povinna odebrati zboží z továrny a platiti dříve než zboží obdržela. Žalovala proto prodatelku o zaplacení kupní ceny. Prvá stolice žalobu zamítla, poněvadž doložka »ab Fabrik emballagefrei« neznamená, že by kupitelka měla převzít zboží v továrně, nýbrž jen tolik, že kupitelku postihují útraty zabalení zboží. Není-li zde odchýlné úmluvy, jest prodatelka povinna, by s péčí řádného obchodníka zařídila, čeho třeba, by zboží zasláno bylo na místo určení, tudíž by tam zboží zaslala. To plyne při distančních obchodech z ustanovení čl. 344 obch. zák., an prodatel jest povinen, zboží odevzdati, t. j. učiniti opatření, by rozdíl v místě, kde zboží jest a kam jest určeno, byl překonán. Z povinnosti, zboží dodati, plyne též povinnost prodatelky, by postarala se o dovozní povolení. Nedodavši zboží nemůže prodatelka žádati zaplacení kupní ceny. Odvolací soud potvrdil rozsudek první stolice v podstatě z týchž důvodů, dodav ještě toto: Odevzdání zboží, nutné při distančním obchodě nebo pokus tohoto odevzdání, nestane se zasláním faktury, jejímž účelem jest pouze, potvrditi uzavření smlouvy dodavací; faktura jest pouhým cirkulačním papírem, není však papírem disposičním, přijetím faktury zakládá se právo, zboží požadovati, nikoli však věcné právo na zboží. Dodatek »ab Fabrik« neodpodstatňuje závazku žalované firmy, plniti předem, poněvadž kdyžt o splnění není zvláštní úmluvy, dlužno dle povahy obchodu míti za to, že splněním pro žalobkyni jest dle čl. 324 obch. zák. Mor. Ostrava, kde jest obchod žalované firmy.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

### Důvody:

Právní názor odvolacího rozsudku není sice správný v tom bodě, že pokládá Mor. Ostravu za místo, kde žalobkyně měla smlouvu plniti; odvolací soud v té příčině směsuje místo plnění s místem, kam mělo býti zboží dodáno (Ablieferungsort, Bestimmungsort a contr. Erfüllungsort). Než tato nesprávnost nemá pro rozhodnutí sporu žádného významu, poněvadž na řešení otázky, které místo jest pro žalobce místem plnění, vůbec nezáleží. V ostatním směru jest však právní posouzení věci soudem odvolacím správné a jest mu přisvědčiti. V tomto případě jedná se o obchod distanční; při těchto obchodech jest povinností prodatele zboží kupiteli zašlati. Ovšem nestanoví čl. 344 obch. zák. přímo zákonné povinnosti prodatele k zaslání zboží, než povinnost ta rozumí se i beze zvláštní úmluvy všeobecně sama sebou tak, jakoby byla zákonem stanovena; vyplývá z povinnosti prodatele zboží odevzdati, což vzhledem k rozdílnosti míst, v nichž se kontrahenti nacházejí, se státi může jen odesláním. Správně dovodil odvolací soud, že odevzdáno musí býti zboží, a že nestačí pouhé zaslání faktury s prohlášením, že zboží jest u prodatele k dalšímu opatření se strany kupitele.